

Rudabánya községi képviselő-testületének díszközgyűlési jegyzőkönyvéből (1943)

Közreadja: PAPP ANDREA

Jegyzőkönyv¹

Készült Rudabányán, 1943. június 18-án, a községi képviselőtestület díszközgyűlésén.

Jelen vannak:

F. Jancsurák János bíró elnökle alatt: Litvai József, Matányi Sámuel, Kozmányi István, mint legtöbb adót fizető, Reményi Ede, Lőrincz József, Schiller Albert, Papp József mint választott, Samu József, Molnár István, K. Veres Ferenc, Veres P. Lajos, Beke Károly mint hivatalból képv. test. tagok² és Kecskés János körjegyző, valamint a körjegyzői hivatal tisztviselői és számosan a község közönsége.

Elnöklő bíró üdvözlí a megjelent képv. test. tagokat, a közönséget.

Megállapítja, hogy a közgyűlés szabályszerűen lett összehívva, határozatképes, a közgyűlést megnyitja, a felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére Papp József és K. Veres Ferenc tagokat kéri fel.

Kecskés János körjegyző ismerteti, a mai közgyűlés összehívásának jelentőségét, felkéri vitéz Szepessy Sándor r. kath. lelkészt, hogy a Kormányzó Úr 75. születésnapja alkalmából összehívott közgyűlés előtt mondja el ünnepi beszédjét.³

A beszéd elhangzása után Kecskés János körjegyző indítványozza, hogy a Kormányzó Úr iránti szeretetteljes ragaszkodás, hálánk jeléül, az ün-

¹ Magyar Nemzeti Levéltár, B.-A.-Z. M. Lt. V-190/c. Rudabánya kisközség iratai. Képviselőtestületi jegyzőkönyv, 3. kötet, 354-356. pp.

² A képviselő-testület több tagja a rudabányai vasércbánya dolgozója volt. (A szerkesztő.)

³ A dokumentumot annak érzékeltetésére közöljük, hogy a mértéktelen Horthy-kultusz milyen mélyen áthatotta a korabeli magyar társadalmat. (A szerkesztő.)

nepi beszéd jegyzőkönyvbe foglalásával, minden időkre emlékezzünk meg a mai napról.

A közgyűlés melegen ünnepelte a Főméltóságú Kormányzó Urat, az indítványt egyhangúan lelkesedéssel elfogadják, s a Kormányzó Úr érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítik.

Vitéz Szepessy Sándor a következő beszédet mondta el:

„Tekintetes képviselőtestületi közgyűlés, tisztelt közönség!

Az Alföld szénaillatú rétjeiről és a Felföld susogó fenyői alól, a Balaton partjáról és a csiki hegyek aljáról, az egyszerű hortobágyi tanya náderesze alól és a pesti palota süppedő szőnyegéről elindult ma a magyar ember, nincs megtömvé dús aranyozású himzésekkel és ragyogó ékszerekkel. De azért a királyi palota fehér márványtermébe, a kristálycsillárokat, velencei és muránói üveg falikarokat, halvány csillogású ezüst vázákat és nemes porcellánok közé leteszi a legegyszerűbb, de legdrágább ajándékot, a magyar szívet, és csak ennyit mond: Isten éltesse!

Mélyen tisztelt Közgyűlés! A magyar ember ritkán ért rá ünnepelni. Kardköszörülés és romtakarítás dolgozónapjai közt telt el ezer esztendő, ha nincs időnk ünnepelni, ma is csak lélekben tudjuk megtenni azt az utat, amint magyar lélekvándorlásban ott menetelünk a Dísztéren és a Szent György téren végigcsináljuk a nagy parádét a magyar élniakarás istenségének, a magyar Géniusznak a vezényszavára. Két vezényszó döngő parancsszavát veri vissza a pesti Dunapart.

I. Az egyik vezényszó így harsog: Egész magyar nemzet imához! S a szavakra ma féltérde ereszkedik egy nép: székesegyházak bizánci oszloppai alól és fehértornyú falusi istenházakból a hála éneke szállt ma a magasságos Uristen mennybéli trónusa elé. Mert imája a hála imája volt. A magyar emberből hiányzik a francia finomkodás, az olasz lelkendezés és szláv érzelmesség, de azért tud férfiasan, őszintén hálás lenni az iránt a gondviselés iránt, amely 75 esztendőt lelki-testi egészségben engedett megélni nagy urunknak, vitéz Horthy Miklós Őfőméltóságának.

Hálásan gondolunk az Uristenre azért, mert olyan embert állított a nemzet élére ezekben a nehéz időkben, akinek kezében a hatalom nem fény, csillogás és játékszer, hanem kínosan mardosó felelősség; és ezt a felelősséget vállalta és vállalja ma csakugy, mint 15 esztendővel ezelőtt, mikor azt mondotta: „A magyarnak mai állapotában különösen vigyázni kell, hogy könnyelmű játékkal ne kockáztassa mindazokat az eredményeket, amelyeket a nehéz viszonyok dacára képes volt elérni.” (1928. jún. 17.)

II. A másik vezényszó így hangzik: Egész magyar nemzet tisztelegj! Tisztelegj a magyar ember tisztelet tudásával és köszönd meg Kormány-

zódnak az időt: 24 esztendő minden áldott napját, amelyet a kormányrúd mellett töltött fagyos trianoni reggelen, az országgyarapítás verőfényes délelőttjén, vagy a világégés forró delelőjén. Köszönd meg az eszmét, mellyel az időt betöltötte, szavait, melyet Boldog Margit szigetén mondott 17 évvel ezelőtt: csak egy alapon lehet az egymás ellen törő két világot kiegyeztetni, és ez az alap Megváltónk műve, a tiszta keresztény erkölcs. Végül köszönd meg a munkát, amellyel az eszmét szolgálta apostoli szolgálattal és amelyre másokat is buzdított imigyen. „Legyetek apostolok, a magyar munka, a magyar cselekvés apostolai.” Mert ő apostol lett, erős hitű, kemény kötésű férfi, apostoli alázatossággal, annak minden megpróbáltatásával.

Az Alföld szénaillatú rétjei felé és a Felföld suhogó fenyevesei közé visszaindul a magyar ember. A díszes parádének vége. Visszamegy a magyar mezőre, hogy a magyar rögön folytassa a hála munkáját, azon a rögön, amelyből ezer éven át megélt a magyar ember. Mert ezekben az időkben érezzük igazán a fehér magyar kenyér ízét, amikor soványabb a falatunk, akkor becsüljük a magyar föld kövérségét. Kormányzó Urunk iránti hálának nem lehet jobb folytatása, mint alázatos, egyszerű, de odaadó szívvel szolgálni a nemzetet, szolgálni fukarsággal és bőkezűséggel; fukarsággal szóban és kritikában, bőkezűséggel összetettségben és összetartásban, összetartásban egy közös fő, a Kormányzó Úr vezérlete alatt, akinek az Úristen adjon lelki-testi erőt nagy munkájához, hogy ilyen bölcsen vezesse tovább ezt a nemzetet. Isten éltesse.”

A beszéd elhangzása után a közgyűlés tagjai és a jelenlévő közönség hosszan, melegen ünnepelte a Kormányzó Urat.

Több tárgy nem lévén, elnöklő bíró a közgyűlést bezárja.

kmft.

Kecskés János
kőrj[egy]ző.

Rudabánya, 1943. június 18.

Hitelesítjük!

F. Jancsurák János
Papp József
bíró
K. Veres Ferenc